

Talepapir

Arrangement: Samrådsspørgsmål BC og BD stillet efter ønske fra Dan Jørgensen (S) og Trine Bramsen (S)
Hvornår: 30. maj 2017

Udlændinge- og
Integrationsministeriet

12. april 2017

Sags nr. 2017 - 6085
Akt-id 223810

DET TALTE ORD GÆLDER

Spørgsmål:

”Ministeren bedes redegøre for den proces, der iværksættes, når en person har fået endeligt afslag på ophold i Danmark, herunder myndighedernes opsyn med den pågældende frem til vedkommende er udrejst frivilligt eller tvangsmæssigt udsendt. Ministeren bedes endvidere redegøre for, hvordan ministeren vil sikre, at udlændinge, der har fået afslag på ophold i Danmark, ikke forsvinder fra myndighedernes søgelys.”

Svar

[Indledning]

Tak for ordet. Og tak til justitsministeren for redegørelsen for politiets indsats i forbindelse med udsendelsesprocessen.

Jeg vil gerne sige et par ord om, hvordan vi fra udlændingemyndighedernes side arbejder på at holde kontrol

med de afviste asylansøgere, så længe de opholder sig i Danmark. Jeg vil sige noget om, hvilke redskaber vi har til at sikre, at de ikke forsvinder. Men jeg skal allerede nu minde om, at afviste asylansøgere er her ulovligt og skal udrejse. De skal altså sådan set forsvinde, men det skal naturligvis være ud af landet.

Som justitsministeren allerede har fortalt, så besvarede vi i slutningen af marts måned et spørgsmål fra spørgeren i Udlændinge- og Integrationsudvalget som i et vist omfang berørte det samme tema som dagens samrådspørgsmål – nemlig afviste asylansøgere som forsvinder. Derfor vil dele af min tale også være kendt stof.

[De forsvundne afviste asylansøgere]

Jeg vil gerne starte med endnu engang at slå fast: afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold har ikke ret til at opholde sig her i Danmark.

Disse udlændinge har derfor pligt til at rejse ud af Danmark. Hvis de ikke udrejser frivilligt, så vil politiet sørge for, at de bliver sendt ud af landet – om nødvendigt med tvang.

Hr. Dan Jørgensen har spurgt til, hvordan jeg vil sikre, at udlændinge, som har fået afslag på opholdstilladelse, ikke forsvinder.

Jeg vil gerne lige indledningsvist minde om, at det forhold, at en udlænding forsvinder, ikke nødvendigvis er en dårlig ting.

Vi har jo en interesse i, at de pågældende udlændinge udrejser af Danmark. Og heldigvis er der faktisk en stor del af de udlændinge, som forsvinder, som formentlig er udrejst af Danmark.

I den forbindelse skal man huske på, at udlændingen jo ikke er forpligtet til at henvende sig til de danske myndigheder og sige farvel og tak, inden de forlader Danmark. De kan sådan set bare udrejse.

Som justitsministeren har redegjort for, så udrejser eller udsendes der hvert år et stort antal afviste asylansøgere.

Realiteten er dog, at der er en gruppe afviste asylansøgere her i landet, som vi af forskellige grunde for tiden ikke

kan udsende. Det skyldes grundlæggende, at de pågældende nægter at udrejse frivilligt, og at hjemlandet afviser at samarbejde om at få de pågældende sendt hjem med tvang.

Jeg er enig med spørgeren i, at vi selvfølgelig skal vide hvor udlændingene er, så længe de opholder sig i Danmark. Det vil jeg komme nærmere ind på.

Og det er naturligvis helt uacceptabelt, hvis udlændingen forsvinder, og derefter lever illegalt i Danmark.

[Hvilke redskaber har vi til at sikre kendskab til denne gruppes opholdssted?]

Vi har gennem de sidste par år gennemført en række stramninger for at skærpe kursen over for afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold.

Jeg vil ikke slavisk gennemgå alle stramninger, men jeg vil nævne de vigtigste redskaber, som myndighederne har, for at undgå, at afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold forsvinder.

[Frihedsberøvelse]

Der er nok nogen, der vil foreslå, at vi bare frihedsberøver alle udlændinge, der har fået afslag på opholdstilladelse, indtil deres udrejse. Så er vi jo helt sikre på, hvor de er! Desværre er dette ikke bare noget, vi kan gøre uden videre.

Tilbage i november 2015 strammede vi reglerne om frihedsberøvelse af afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold.

Politiet har dermed adgang til mere konsekvent at frihedsberøve en udlænding, som ikke har ret til at opholde sig her i landet, og som skal udsendes, medmindre mindre indgribende foranstaltninger kan tages i brug, eks. deponering af pas.

Som justitsministeren også kort var inde på i sin tale, så kan politiet dog ikke frihedsberøve en udlænding, hvis det er i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Det betyder mere specifikt, at der ikke kan ske frihedsberøvelse af en afvist asylansøger eller udlænding uden

lovligt ophold, hvis der ikke er udsigt til, at den pågældende udlænding rent faktisk kan udsendes.

Der vil derfor være en gruppe udlændinge, der ikke kan frihedsberøves, eksempelvis fordi deres hjemlande ikke vil tage imod, hvis der ikke er tale om en frivillig udrejse.

Jeg mener bestemt, at vi skal frihedsberøve så mange som muligt, men der vil altså stadig være en gruppe, som ikke kan frihedsberøves.

[Opholdspligt og meldepligt]

Når nu frihedsberøvelse ikke kan ske i alle situationer, så har vi andre redskaber, der kan tages i brug for at forhindre, at udlændinge, der ikke har ret til at være her, forsvinder.

Jeg tænker særligt på opholdspligten og meldepligten. Det er det klare udgangspunkt, at afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold, der ikke medvirker til deres udrejse, skal pålægges opholds- og meldepligt.

Vi har oprettet to udrejsecentre – Kærshovedgård og Sjælsmark. Opholdspligten indebærer, at udlændingene skal opholde sig på udrejsecentret – enten Kærshovedgård eller Sjælsmark afhængig af, hvilken persongruppe, der er tale om.

Når en udlænding er pålagt opholdspligt på et udrejsecenter, skal udlændingen bo på stedet og som udgangspunkt overnatte der hver nat. Udlændingen er ikke frihedsberøvet og må gerne opholde sig uden for centeret i aften- eller nattetimerne. Udlændingen skal dog have centeret som sit reelle indkvarteringssted.

På centeret vil den pågældende også blive pålagt meldepligt. Det betyder, at den pågældende udlænding skal give møde hos politiet på nærmere angivne tidspunkter. Afviste asylansøgere pålægges som udgangspunkt meldepligt tre gange om ugen.

Formålet med opholds- og meldepligten er at sikre, at myndighederne løbende har kendskab til de pågældendes opholdssted, så der kan ske udsendelse, når muligheden for dette opstår.

Og overholder udlændingen ikke sin opholds- og meldepligt, ja så kan vedkommende straffes.

Hvis udlændinge i øvrigt forsvinder, så vil politiet blive underrettet herom, så der kan sættes et spærrekort på personen.

Det er min klare forventning, at den skærpede kurs over for afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold har den naturlige følge, at flere overholder deres forpligtelser. Vi kan dog ikke fuldstændigt undgå, at nogle forsvinder. Derfor skal vi sørge for, at de bliver sendt ud hurtigst muligt efter, at de har fået afslag på opholdstilladelse. Det leder mig naturligt videre til næste punkt.

[Styrkelse af udsendelsesindsatsen]

Ikke alle udlændinge, der har fået endeligt afslag på ophold, vil udrejse frivilligt, og tvangsmæssige udsendelser kan kun gennemføres, hvis modtagerlandet accepterer de pågældende udlændinge.

Regeringen har iværksat en række initiativer for at styrke udsendelsesarbejdet.

Allerede i dag arbejder politiet, Udenrigsministeriet og mit eget ministerium tæt sammen for at få hjemlandene til at acceptere tvangsudsendelser. Vi har jævnligt møder med en række forskellige lande, og vi sørger generelt for at rejse spørgsmålet om tilbagetagelse af egne statsborgere ved enhver given lejlighed.

Det er derfor et område, som jeg selv bruger rigtig meget tid på, men jeg vil ikke lægge skjul på, at det ikke er nemt at få sat gang i udsendelserne.

Vi kan ikke bare sende de afviste asylansøgere hjem. Det kræver, at vi samarbejder med hjemlandene, men det er ikke alle hjemlande, der er lige nemme at samarbejde med.

Det er her den nye Udsendelsesenhed kommer ind i billedet.

Jeg har pr. 1. april oprettet en udsendelsesenhed i mit ministerium. Den er dedikeret én opgave: At få sat yderligere gang i udsendelserne.

Enheden består af 7 medarbejdere.

Enheden omfatter bl.a. to udlændingeattachéer, som skal udsendes til henholdsvis Afghanistan og Kenya. De vil blive udsendt efter sommerferien.

Det er meningen, at udlændingeattachéerne – ud over at skulle dække de lande, som de bliver udsendt til – også skal dække de omkringliggende lande.

Formålet med at udsende udlændingeattachéerne er at sikre en tæt og vedvarende kontakt med hjemlandet, så vi kan opbygge et godt forhold med det pågældende land. Det er et meget vigtigt led i forhold til at skabe et flow i de tvangsmæssige udsendelser.

Attachéerne skal f.eks. også hjælpe i forbindelse med konkrete udsendelser. Der opstår løbende mange spørgsmål, som bedst løses ved en tæt kontakt mellem Danmark og modtagerlandet.

De to attacheer kan dog ikke dække alle udsendelseslande. Vi har derfor også ansat en udsendelsesrådgiver.

Udsendelsesrådgiveren er begyndt sit arbejde med base i mit ministerium i København. Men tanken er, at udsendelsesrådgiveren skal kunne sættes ind i de lande, hvor der er behov for en særlig indsats over for hjemlandets myndigheder.

Udsendelsesrådgiveren er altså tænkt som en slags flyvende udlændingeattaché.

Endelig er der i regi af Udenrigsministeriet udpeget en udsendelsesambassadør, som tiltræder den 1. august i år. Ambassadøren skal først og fremmest understøtte vores indsats på udsendelsesområdet. Ambassadøren skal – sammen med navnlig attacheerne og udsendelsesrådgiveren – hjælpe med at få sat skub i samarbejdet med modtagerlandene.

Udpegningen af en udsendelsesambassadør sender et klart signal til hjemlandene om, at udsendelse er meget højt prioriteret af den danske regering.

Jeg ser gerne, at flere afviste asylansøgere vælger at udrejse af landet frivilligt. De har ingen fremtid i Danmark og jo flere, der udrejser frivilligt, jo nemmere og billigere er det for Danmark. Det er samtidig den mest værdige måde for udlændingen at vende hjem på.

Udsendelsesenheden arbejder derfor bl.a. sammen med Udenrigsministeriet om etablering af modtagelses- og reintegrations-programmer i hjemlandene for at fremme frivillig hjemrejse.

Endeligt kan jeg oplyse, at mit ministerium i samarbejde med bl.a. Justitsministeriet, politiet og Udlændingestyrelsen er i gang med at se nærmere på, om udsendelses-kæden i højere grad kan effektiviseres.

Som I kan høre, arbejder regeringen hårdt – både hvad angår opsynet med de afviste asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold, og hvad angår udsendelsesmulighederne. Det er derfor ikke nogen hemmelighed, at vi har meget fokus på denne gruppe udlændinge, og vi gør, hvad vi kan for at sikre os, at de ikke forsvinder, samtidig med, at vi har fokus på at udsende dem.

Det var mit svar på det stillede spørgsmål BC.

[Radikalisering/Afslutning]

[Spørgsmål BD stillet til justitsministeren: ”Ministeren bedes redegøre for politiets indsats i forhold til at holde opsyn med udlændinge, der har fået endeligt afslag på ophold i Danmark, og som er indberettet for radikaliseringsring. Endvidere bedes ministeren redegøre for, om ministeren vil stramme op på den eksisterende danske praksis set i lyset af angrebet i Stockholm den 7. april 2017?”]

Det næste samrådsspørgsmål [BD] er stillet til justitsministeren, men jeg vil dog lige knytte et par bemærkninger hertil, inden jeg giver ordet tilbage til justitsministeren.

Først og fremmest vil jeg bemærke, at myndighederne gør, hvad de kan for at opdage radikaliseringsstegn og anden farlig adfærd så tidligt som muligt.

Da indkvarteringsoperatørerne har tæt kontakt med beboerne på asylcentre og udrejsecentre, er det som udgangspunkt også dem, som foretager indberetninger om eventuelle mistanker om radikaliseringsring. Indkvarteringsoperatørerne gør et virkelig godt stykke arbejde, og det skal vi huske på.

Jeg kan oplyse, at de forskellige asylcentre og udrejsecentre har helt klare retningslinjer for, hvordan der skal ske indberetninger om mistanke om radikaliserings, og hvad der efterfølgende sker med disse indberetninger.

Udlændingestyrelsen har både udarbejdet en vejledning og et indberetningsskema, som indkvarteringsoperatørerne benytter.

Der foregår et tæt samarbejde med indkvarteringsoperatørerne ude på centrene, Udlændingestyrelsen og politiet. Det er således indkvarteringsoperatørerne, der indberetter til det lokale politi med kopi til Udlændingestyrelsen. Enhver mistanke om radikaliserings skal indberettes. Det lokale politi vil herefter gå videre med sagen. Dette vil justitsministeren komme nærmere ind på.

Jeg skal derudover bemærke, at reglerne er indrettet således, at en udlænding ikke kan få asyl i Danmark, hvis udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed eller for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.

Jeg vil nu give ordet tilbage til justitsministeren med henblik på besvarelse af spørgsmål BD.

Tak.